

Verslag van de 254ste vergadering van The Dickens Fellowship Haarlem Branch.

In een flonkerend Trou Moet Blijcken verzamelden zich 39 leden. De president ziet zijn traditionele overweldigende opkomst. En dat dan ook nog eens in een gerenoveerd Trou.

Dan memoreert hij ons medelid Wim Reinders, die overleden is.

Door de gunstige lichtval ziet hij nu wel meteen dat er een nieuw lid aanwezig is. Het blijkt mevrouw Bouman te zijn die de vraag zelf bedenkt en ook nog het antwoord weet. Kijk, laat dit een voorbeeld voor anderen zijn.

De secretaris laat met de nodige trots de fraaie menukaart zien die hij thuis aan de keukentafel in elkaar heeft geknutseld. Bijna traditioneel heeft hij er een verkeerde datum op staan.

De penningmeester zegt dat het goed gaat met de financiën. Maar met welke?

De editor steekt triomfantelijk het nieuwe nummer van The Dutch Dickensian omhoog. Wat betreft de lay-out was het improviseren omdat mevrouw Van Daalen, die dit op zich heeft genomen, een confrontatie met een stadsbus heeft gehad. De heer Van Kessel wordt emotioneel en stelt voor mevrouw Van Daalen een menukaart te sturen waar een ieder opwekkende teksten op kan schrijven, teksten waar bij voorkeur ook nog eens een genezende werking van uitgaat.

Dan vindt de president het welletjes en geeft het woord aan onze gast deze middag, professor John Bowen, die ook nog eens de internationale president is van de Fellowship.

Zijn lezing heeft als onderwerp "Dickens and Magic". Bowen bereidt een heel boek voor over dit onderwerp zodat allen die achter in de zaal zaten, en wie een enkele nuance ontgaan is, het straks nog eens rustig na kunnen lezen.

Dickens was een amateur magician; maar wel een hele goede, Carlisle vond hem beter dan menig professional. Dickens noemde zichzelf graag een necromancer.

Hij trad ook op in deze hoedanigheid. Er is zelfs nog een "playbill" bewaard gebleven, die had hij zelf gemaakt en was bestemd om een optreden op het Isle of Wight aan te kondigen, waar Dickens op vakantie was. Hij gaf daarin aan "wit and energy" te hebben voor een publiek van 8 tot 80 jaar. Kaarttrucs waren een vast onderdeel van zijn repertoire maar de hoofd-act was een pudding die hij bereidde in en uitserveerde vanuit de hoed van iemand uit het publiek; die daarop de hoed weer onbeschadigd terugkreeg.

Dan gaat spreker in op de magische herhaling die Dickens gebruikt in zijn teksten: "the linguistic repetition". Als voorbeeld neemt hij het eerste hoofdstuk van de Haunted Man waarin de alinea's steeds weer beginnen met het woordje "who". Who could have seen, who could have observed, who could have heard, etc. En verderop in het hoofdstuk gaat dat ook zo met "when". Acht keer achter elkaar en in het hele verhaal zelfs 37 keer.

Ook in de eerder genoemde "playbill" doet hij dat door 10 keer het woord necromancer te gebruiken in een magische herhaling. Dickens hield zo van de magische trucs omdat "they defy the laws of nature and they need fantasy". Geen feiten van Gradgrind hier.

In de "playbill" valt twee keer het woord "imprisonment". Dit verwijst volgens spreker naar Dickens' vader die enige tijd in de schuldgevangenis van Newgate verbleef.

De magie is bij Dickens aan de ene kant heel vreugdevol maar aan de andere kant ook weer duister. Bowen ziet dat ook in diverse personages in zijn werk; bijvoorbeeld bij Scrooge die alle gezelligheid wel ziet bij Fezziwig, de Cratchit's en zijn neef Fred, maar er niet in kan participeren.

Dickens haalde voor zijn werk veel magie uit de verhalen van de Arabian Nights en creëerde daar "palpitating life" uit. "Fiction makes a claim on reality", zo stelt spreker.

Dickens laat zijn personages zich bevrijden uit de omgeving waarin ze staan vastgeroest; Scrooge, Carton, Dombey, etc. In de rolverandering van Carton zit veel magie. Bowen leest voor uit het laatste hoofdstuk van Tale of Two Cities waarin "the Arabian Nights and the Great Magician" figureren.

De meer donkere kant van Dickens' magie belicht spreker door de raaf Grip te citeren die constant roept dat hij een duivel is. Dit door de duivel bezeten te lijken zijn komt ook terug in de karakters van onder meer Jasper, Quilp en Murdoch.

In The Tour of Two Idle Apprentices schreven Dickens (alias Goodchild) en Collins (alias Idle) een verhaal: "The brides chamber", dat erg "gothic and dark" was en in The

Uncommercial Traveller staan nog meer van dat type verhalen; onder meer “The Nurse’s Story”, over ene Captain Murderer, een man met puntig gevijlde tanden die al zijn bruiden vermoordde om hen in een taart te verwerken. Je zou zeggen dat zo’n naam toch argwaan moet wekken maar er was iedere keer weer voldoende belangstelling. Ook schrijft Dickens over een Mr. Chips, de timmerman die zijn ziel aan de duivel had verkocht en die middels een repeterend refrein: “a lemon has pips, and a yard has ships and I have Chips” door de duivel steeds weer aan deze overeenkomst herinnerd werd; en als die geen tijd had (de duivel is immers drukbezet) dan deed een rat dat voor hem. Ook hier wijst spreker weer op het repeterende karakter. Hij besluit met de opmerking dat bij Dickens “magic somehow always is connected with imprisonment”.

Waarop er vragen en opmerkingen zijn.

De heer David vraagt of er een relatie is tussen Dickens’ fascinatie voor zowel hypnose en voor magie. Spreker denkt van wel maar weet het niet.

De heer Waaifoort vraagt of er in Dickens’ werk sprake is van het verkopen van de ziel aan de duivel, behoudens Chips dan. Spreker zegt “not really”, een antwoord waarmee hij alle kanten op kan.

De heer Kabel wil weten wie er eerder was, de raaf van Dickens of die van Poe.

Spreker meent van Dickens en wijst meteen op de magische herhalingen in “the uncanny poem” van Poe.

Waarna wij overgaan tot de borrel en vervolgens zang en dans door de heren Lokin, Lokin en Lokin (dat klinkt als een dubieus advocatenkantoor, heeft maar dit terzijde) begeleid door de klauwende klavierleeuw, de heer Van der Wall. Wij zingen: Down among the Dead Man, Come Again and Children’s Home. Voor het laatste lied hijsen de Lokin’s zich in strakke broeken met bretels.

Vervolgens gaan wij aan tafel.

De heer Kooiman wil de naam van een schrijfster weten; dit blijkt ene juffrouw Mansfield te zijn, die volgens de heer Kabel vol fantasie zat (Mansfield dan niet Kooiman; hoewel).

Waarna wij overgaan tot de toasts:

Allereerst brengt onze gast een toast uit op de Haarlem Branch. Hij noemt ons “lively and lovely” (terwijl alleen lively was afgesproken), is honoured and finds it a privilege.

Dan spreekt de heer Waaifoort. Hij is lid van de tweekoppige Dordtse fractie van de Haarlem Branch waar de heer Klok voorzitter van is. Hij wil graag zelf voorzitter worden maar bij de jaarlijkse verkiezingen staken de stemmen steeds en dan heeft de voorzitter een doorslaggevende stem, en dat is Klok. Ja, krijg die maar eens weg. Maar goed, Waaifoort refereert aan een Amerikaanse vriend en oorlogsveteraan, waarmee hij jarenlang gezamenlijk de vuist schudde richting het Oostblok. Uiteindelijk stortte dit dan ook in. Waaifoort claimt dit succes. Hij spreekt verder over Ari Scheffer, die Dickens nog geportretteerd heeft en stelt dat: “although we drink a lot, we study Dickens seriously and that is the way it should be and we should stand up and drink to the Dickens Fellowship”.

Tot slot is daar de heer Drenth met de Immortal Memory. Hij is vereerd maar vraagt zich ook af: “why an Immortal Memory, after 150 years, is the past not a foreign country? Dickens had a hard school as a youth. Therefore he had an eye for the victims of his time, an eye for the oppressed, as a sign of strength. And that’s why Immortality is right here. So stand up and fill your glasses and drink to the Immortal Memory of Charles Dickens”.

Waarna wij de staf een hartelijk applaus geven en de president de bijeenkomst besluit met de opmerking dat het nu meer dan ooit nodig is om Dickens te (her)lezen.

London Calling

Uw secretaris toog weer naar een Council meeting afgelopen oktober waar het onder meer ging over de oprichting van een nieuwe Branch in Detroit. Ook in motorcity wordt blijkbaar Dickens gelezen.

Ook werd vastgesteld dat de Annual Conference van 2019 in Eastbourne wordt gehouden en die van 2020 in London.

De conference in Eastbourne wordt korter dan gewoonlijk, meer een lang weekend. Wij verblijven daar in een vier sterren hotel dat geheel voor ons beschikbaar is. Andersdenkenden worden daar in die dagen geweerd.

De conference in London zal worden gehouden in het Goodenough College, om de hoek van het Dickens Museum. Als je daar op onverantwoordelijke wijze uit het raam gaat hangen, dan kan je het zien. Er is voor London gekozen omdat het in dat jaar 150 jaar geleden is dat Dickens overleed. Wellicht wij weer een keer in 2021? Je weet maar nooit.

En dan werd er gediscussieerd over het aanstellen van meer vicepresidenten. Er bleken meteen al vijf kandidaten klaar te staan, dus vooruit maar.

The Dickensian

Ook werd op de Council bijeenkomst aandacht gegeven aan de gestage terugloop van het aantal abonnées van The Dickensian. De wereldwijde Dickens Fellowship kent veel leden maar in verhouding weinig abonnées op dit officiële orgaan. Dit baart de editor, de ons bekende Malcolm Andrews, zorgen. Dus, mocht u nog geen abonnee zijn, overweeg dit dan. Kosten 15 pond per jaar voor drie nummers volgepakt met wetenswaardigheden, boekbesprekingen, theater recensies, artikelen, etc.

In het laatste nummer (winter 2017) weer boeiende artikelen over de concurrentie tussen de besloten Boz Club en de open Dickens Fellowship, UK televisie verfilmingen van het werk van Dickens (tussen 1950 en 1970), waar exact was Old Hell Shaft (altijd handig te weten als u gaat wandelen in Staffordshire) en hoe reisde Mr. Minns, Dickens' eerste personage in zijn eerste verhaal, van zijn huis naar dat van zijn neef en maakte hij gebruik van een omnibus of een short stage coach. Kunt u rustig slapen zonder dit te weten?